

RIJEČ REDAKCIJE

Od 1965. godine do danas, već pola stoljeća, časopis *Prilozi*, što ga izdaje Institut za istoriju u Sarajevu, nastoji njegovati visoke znanstvene kriterije u odabiru radova za objavljivanje. Osim toga, otvorenost za saradnju sa historičarima iz regiona i svijeta, kao i usmjerenje da se ne zatvaramo u uske nacionalne niti tematske okvire, uvijek su bili putokazi svih dosadašnjih redakcija. U ovom broju trudili smo se ne iznevjeriti te kriterije, te zbog toga objavljujemo radove historičara iz Bosne i Hercegovine i regiona, i to radove koji se bave raznim temama od srednjega vijeka do savremenog doba.

Vasilj Jovović sa Univerziteta u Nikšiću na temelju objavljene arhivske građe i relevantne literature raspravlja o odnosima Đurađa II Stracimirovića Balšića sa Osmanlijama tokom 80-ih godina 14. stoljeća. U radu se pokazuje na koji način je Đurađ II Stracimirović Balšić, gospodar Zete, postao osmanski vazal i plaćao harač osmanskim sultanima. Faruk Taslidža sa Univerziteta „Džemal Bijedić“ u Mostaru na temelju objavljene i neobjavljene arhivske građe baca novo svjetlo na ulogu Redžep-paše Nevesinjca u Bečkom ratu krajem 17. stoljeća, te unosi niz novih biografskih podataka o ovoj važnoj historijskoj ličnosti, koja je koncem 17. stoljeća čuvala južne granice Hercegovačkoga sandžaka zaustavljajući mletačku ekspanziju iz pravca Dalmacije i Boke.

Lovorka Čoralić iz Hrvatskoga instituta za povijest u Zagrebu donosi vrijedne podatke o vojnicima iz Bosne u mletačkim prekomorskim kopnenim postrojbama u 18. stoljeću. Osim detaljne analize, u radu se donosi i cjelovit popis svih do sada pronađenih i istraženih vojnika iz Bosne u mletačkim profesionalnim postrojbama. Amila Kasumović sa Univerziteta u Sarajevu u kontekstu razvoja osmanske diplomatske službe općenito, raspravlja o djelovanju osmanskoga generalnog konzulata u Sarajevu od 1910. do 1918, ispravljajući mnoga dosadašnja uvjerenja o tom konzulatu. Rad je utemeljen na izvornoj građi i predstavlja dobar primjer sagledavanja malih regionalnih pitanja u kontekstu širih globalnih odnosa u povijesti svijeta.

Hana Younis sa Univerziteta u Sarajevu u vrijednom prilogu o rasipništvu u praksi šerijatskih sudova u Bosni i Hercegovini u vrijeme austrougarske uprave otkriva novu dimenziju svakodnevnice jednog dijela stanovništva. U radu se analizira-

ju načini na koji su šerijatski sudovi nekoga proglašavali rasipnikom ili rasipnicom, te ukazuje i na primjere zloupotreba te prakse.

Denis Bećirović sa Univerziteta u Tuzli u radu o izvorima finansiranja Katoličke crkve u Bosni i Hercegovini poslije Drugog svjetskog rata posebnu pažnju posvećuje obimu državnih dotacija za djelovanje Katoličke crkve, dok Admir Mulaosmanović sa Univerziteta u Sarajevu na temelju literature i objavljenih izvora raspravlja o okolnostima u kojima je došlo do potpisivanja Dejtonskog mirovnog sporazuma, ukazujući na interese i želje „velikih“ sila, te očekivanja koja su bila prisutna u Bosni i Hercegovini.

U ovom broju časopisa zadržali smo i rubriku *Historijska građa*, u kojoj objavljujemo dva izvora: Memorandum Šerifa Arnautovića caru Karlu 1917. i sarajevski dosije njemačkog emigranta Helmuta Klosea, koji je u Sarajevu boravio od 1933. do 1937. godine. Oba dokumenta doprinose boljem razumijevanju društvenih i političkih kretanja u Bosni i Hercegovini krajem Prvog svjetskog rata i u predvečerje Drugog svjetskog rata.

Na kraju, objavljujemo i prikaze novih knjiga, časopisa i naučnih događaja, uvjereni da ćemo i time doprinijeti boljem upoznavanju historiografije u Bosni i Hercegovini sa kretanjima u evropskim historiografijama, ali i širiti dostignuća koja postiže historiografija u Bosni i Hercegovini. ■